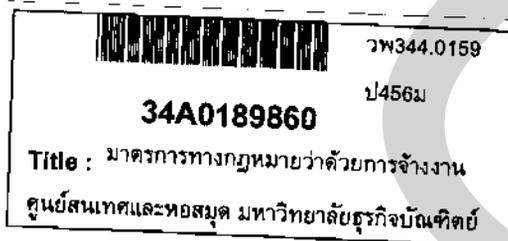

มาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการจ้างงานคนพิการ
และการคุ้มครองคนพิการในการทำงาน

ปริญญา ศรีสมัย

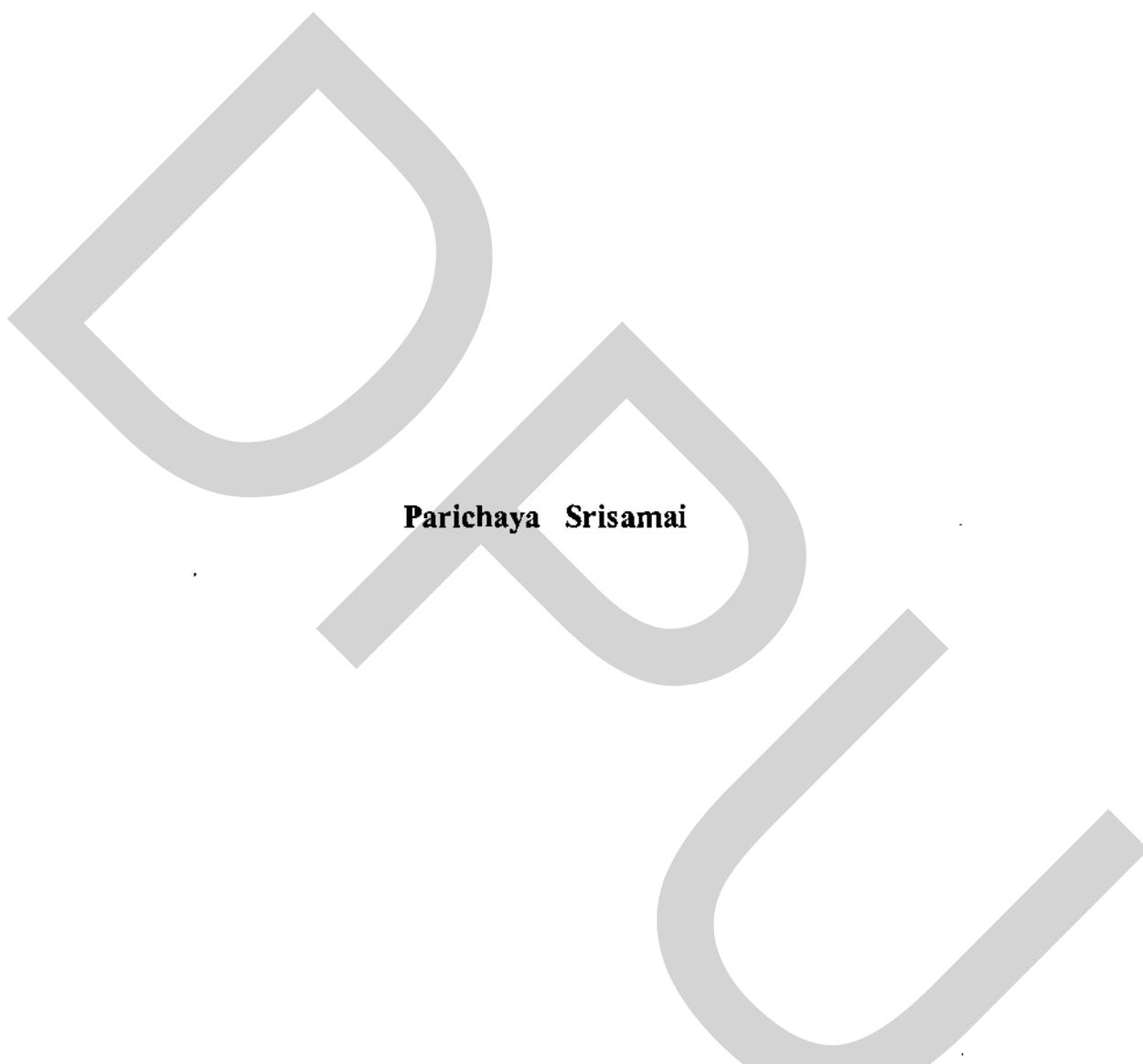

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2549

ISBN 974-671-384-1

Legal Measures on Hiring and Protection Disabled Persons at Work

Parichaya Srisamai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

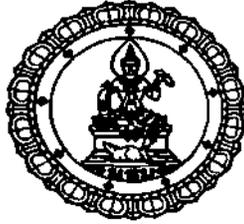
for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2006

ISBN 974-671-384-1

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ชื่อวิทยานิพนธ์ มาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการจ้างงานคนพิการและการคุ้มครองคนพิการ
ในการทำงาน

เสนอโดย น.ส.ปริญญา ศรีสมัย

สาขาวิชา นิติศาสตร์ หมวดวิชา กฎหมายเอกชนและกฎหมายธุรกิจ

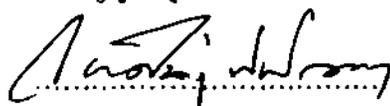
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศ.ปริญญา สุทธิบัณฑิต

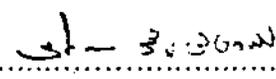
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ศ.ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

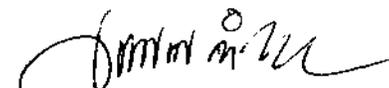

..... ประธานกรรมการ
(ศ.ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ศ.ปริญญา สุทธิบัณฑิต)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ศ.ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์รุ่งโรจน์ รื่นเรืองวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ดำริชชอบ)
วันที่ เดือน พ.ศ. 2549

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ปัญญา สุทธิบดี เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาและอนุเคราะห์เป็นที่ปรึกษาควบคุมดูแลการทำวิทยานิพนธ์ โดยให้คำแนะนำและความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณารับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำ แนวทางการเขียนและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ต่อผู้เขียนในการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างมาก

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์ และท่านอาจารย์ รุ่งโรจน์ รื่นเรืองวงศ์ เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านมาเป็นประธาน และกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ โดยได้ให้คำแนะนำในการเขียนวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอขอบคุณสำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน สำนักงานประกันสังคม และสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ที่ได้กรุณาเอื้อเฟื้อข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้เสร็จสมบูรณ์

ท้ายสุดนี้ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมด้านการจ้างงานและการทำงานของคนพิการอยู่บ้าง ทั้งนี้ผู้เขียนขอขอบความดีทั้งหมดให้แก่บิดา มารดา ญาติพี่น้อง และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการศึกษาและความรู้ทั้งหลายให้ และหากมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ปริญญา ศรีสมัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	4
1.3 สมมติฐานในการศึกษา.....	5
1.4 ขอบเขตในการศึกษา.....	5
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2. ความหมาย ความเป็นมา และการดำเนินการด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับคนพิการ และการจ้างงานคนพิการ.....	7
2.1 แนวคิดทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับคนพิการ.....	7
2.1.1 ความหมายของคนพิการ.....	7
2.1.2 ความหมายของความพิการ.....	8
2.1.3 ประเภทของความพิการ.....	9
2.1.4 สาเหตุของความพิการ.....	10
2.1.5 ความต้องการของคนพิการ.....	11
2.2 สิทธิมนุษยชนและสิทธิคนพิการ.....	16
2.3 การพัฒนาศักยภาพคนพิการ.....	21
2.4 การสงเคราะห์และการจัดสวัสดิการให้แก่คนพิการ.....	23
2.5 การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพของคนพิการ.....	26
2.6 การจ้างคนพิการ.....	32
2.7 การดำเนินงานด้านคนพิการในประเทศไทย.....	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. มาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการจ้างงานคนพิการและการคุ้มครองคนพิการ	
 ในการทำงานของต่างประเทศและประเทศไทย.....	47
3.1 มาตรการทางกฎหมายขององค์การระหว่างประเทศ.....	47
3.1.1 กฎหมายขององค์การสหประชาชาติ.....	54
3.1.2 กฎหมายขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ.....	56
3.2 มาตรการทางกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	59
3.2.1 การจ้างงานคนพิการ.....	61
3.2.2 การคุ้มครองคนพิการในการทำงาน.....	62
3.3 มาตรการทางกฎหมายของประเทศเยอรมัน.....	64
3.3.1 การจ้างงานคนพิการ.....	64
3.3.2 การคุ้มครองคนพิการในการทำงาน.....	65
3.4 มาตรการทางกฎหมายของประเทศญี่ปุ่น.....	67
3.4.1 การจ้างงานคนพิการ.....	67
3.4.2 การคุ้มครองคนพิการในการทำงาน.....	69
3.5 มาตรการทางกฎหมายขององค์การระหว่างประเทศไทย.....	72
3.5.1 กฎหมายว่าด้วยการจ้างงานคนพิการ.....	72
1) พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534.....	72
2) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540.....	73
3.5.2 กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองคนพิการในการทำงาน.....	73
1) กฎหมายทั่วไป.....	73
(1) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	73
2) กฎหมายเฉพาะ.....	74
(1) พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541.....	74
(2) พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537.....	75
(3) พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533	
และฉบับที่ 2 พ. ศ 2537.....	77
(4) พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ. ศ. 2534.....	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. วิเคราะห์ปัญหาการจ้างงานคนพิการและการคุ้มครองคนพิการในการทำงาน.....	81
4.1 ปัญหาทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534.....	81
4.1.1 ปัญหาการกำหนดสัดส่วนการจ้างงานและขนาดสถานประกอบการ.....	81
4.1.2 ปัญหาการกำหนดตำแหน่งงานสำหรับคนพิการ.....	84
4.1.3 ปัญหาการส่งเงินเข้ากองทุน.....	87
4.2 ปัญหาทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541.....	90
4.2.1 ปัญหาการคุ้มครองคนพิการในการทำงาน.....	90
4.2.2 ปัญหาคณะกรรมการตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน.....	97
4.3 ปัญหาทางกฎหมายตามกฎหมายอื่น ๆ	99
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	103
5.1 บทสรุป.....	103
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	106
5.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....	111
บรรณานุกรม.....	115
ประวัติผู้เขียน.....	121